

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 15 marca 2016 roku, Sąd Rejonowy w Pabianicach zasądził od pozwanej K. W. na rzecz powoda (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. kwotę 18.094,87 złotych wraz z odsetkami liczonymi od kwoty 12.172,64 złote za okres:

- od dnia 14 sierpnia 2014 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku – ustawowymi;
- od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty – ustawowymi za opóźnienie w wysokości równej stopie referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych;

W punkcie drugim zaskarżonego wyroku Sąd Rejonowy zastrzegł prawo pozwanej powołania się w toku egzekucji świadczenia zasądzonego w punkcie pierwszym na ograniczenie jej odpowiedzialności wynikające z nabycia spadku po C. L. (1) z dobrodziejstwem inwentarza.

W punkcie trzecim wyroku zasądzono od pozwanej na rzecz powoda kwotę 3.222 złote tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd Rejonowy swoje rozstrzygnięcie oparł na następujących ustaleniach i zważył co następuje:

W dniu 15 lutego 2008r. C. L. (1) zawarł z (...) S.A. (...) umowę kredytu - „Umowę o kredyt na miarę”. Na mocy tej umowy bank udzielił C. L. (1) kredytu w kwocie 13.500 zł., a ten zobowiązał się do spłaty kredytu w terminie do dnia 2 lutego 2014 r. Równocześnie C. L. (1) zawarł z (...) S.A. „Umowę ubezpieczenia na Życie dla kredytobiorców Kredytu na Miarę w (...). Opłata za objęcie dobrowolnym ubezpieczeniem została pokryta z kwoty udzielonego kredytu. C. L. (1) oświadczył, iż otrzymał Szczególne Warunki (...) Na (...) dla Kredytobiorców Kredytu na Miarę w (...) z dnia 26 listopada 2007r., mające zastosowanie do umowy ubezpieczenia. Na cały okres kredytowania uposażonym z tytułu Umowy (...) ustanowiono bank udzielający kredytu.

K. W. nabyła w całości - z dobrodziejstwem inwentarza - spadek po C. L. (1) zmarłym w dniu 22 lipca 2010 roku.

(...) S.A. odmówiło (...) Bank (...) S.A. spłaty kredytu zaciągniętego przez C. L. (1). Ubezpieczyciel wskazał, iż - zgodnie z § 2 ust. 2 Szczególnych Warunków (...) Na (...) na Miarę w (...) zakres ubezpieczenia obejmuje w stosunku do ubezpieczonych, którzy ukończyli 65 lat: śmierć ubezpieczonego, w okresie udzielania ochrony ubezpieczeniowej, która nastąpiła wskutek nieszczęśliwego wypadku, który miał miejsce w okresie udzielania ochrony ubezpieczeniowej oraz niezdolność ubezpieczonego do wykonywania jakiejkolwiek pracy zarobkowej powstałą bezpośrednio wskutek nieszczęśliwego wypadku lub wskutek choroby. Ubezpieczyciel powołał się na fakt ukończenia przez C. L. (1) 65-ciu lat przed dniem zawarcia umowy ubezpieczenia oraz na przyczynę jego zgonu w postaci zawału mięśnia sercowego.

Na dzień 13 sierpnia 2014r. zobowiązanie wobec kredytodawcy wynikające z umowy zawartej przez C. L. (1) w dniu 15 lutego 2008r. wynosiło 18.094,87 zł. Składały się na nie:

- kwota 12.172,64 zł. z tytułu niespłaconej należności głównej,
- kwota 5.922,23 zł. tytułem odsetek ustawowych naliczonych za okres od dnia 17 listopada 2010r. do dnia 13 sierpnia 2014r.

(...) S.A. jako spółka przejmowana połączył się z (...) Bank (...) S.A. jako spółką przejmującą poprzez przejęcie całego majątku spółki przejmowanej na spółkę przejmującą.

Opierając się na powyższych ustaleniach Sąd Rejonowy podkreślił, że zaciągnięcie zobowiązania, jego niewykonanie przez kredytobiorcę, oraz wysokość długu nie były sporne między stronami. Pozwana odpowiada za zobowiązanie

zaciągnięte przez C. L. (1) z racji nabycia przez nią w całości spadku po kredytobiorcy - na mocy art. 922§1 k.c. Legitymacja procesowa czynna (...) Bank (...) S.A. wynika z przejęcia (...) S.A. ((...)) i opiera się na przepisie art. 494§1 ustawy z dnia 15 września 2000r. Kodeks spółek handlowych (t.j. Dz.U. z 2013r. poz. 1030 ze zm.).

Sąd Rejonowy wskazał dalej, że w toku postępowania K. W. nie wykazała okoliczności zwalniających ją z zobowiązania. Skoro powódka twierdziła, że została zwolniona z odpowiedzialności z uwagi na zawarcie umowy ubezpieczenia, to ona - stosownie do treści art. 6 k.c. winna udowodnić fakt zawarcia umowy, jej warunki oraz ziszczenie się zdarzenia ubezpieczeniowego, z którym, umowa łączy obowiązek świadczenia ubezpieczyciela czego jednak nie uczyniła. Pozwana, reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, nie tylko nie powołała dowodów pozwalających na ustalenie pozostałych okoliczności, lecz sprzeciwiła się przeprowadzeniu przez sąd dowodu z ogólnych warunków ubezpieczenia.

Sąd Rejonowy podniósł również, że w toku postępowania pełnomocnik pozwanej powołał się na „wydruk doręczony ubezpieczonemu”, który został załączony do sprzeciwu. Według Sądu I instancji nie zostało wykazane, że ten konkretny wydruk, bądź wydruk identycznej treści został doręczony C. L. (1) przy zawarciu umowy ubezpieczenia. C. L. (1) zmarł 22 lipca 2010r. a wydruk nosi datę 14 listopada 2015r.. Strona pozwana nie powołała dowodów pozwalających na ustalenie czy i jakiej treści wydruk doręczono zmarłemu przy zawarciu umowy ubezpieczenia. Zdaniem Sądu Rejonowego w wydruku przedstawionym przez pozwaną widnieje informacja, że decyzję o zawarciu umowy ubezpieczenia można podjąć po wcześniejszym zapoznaniu się z dokumentacją ubezpieczeniową, przede wszystkim z Ogólnymi Warunkami Indywidualnego (...) oraz Kartą produktu, w których znajdują się szczegółowe informacje o ubezpieczeniu. C. L. (1) w § 13 umowy z dnia 15 lutego 2008r. potwierdził, iż otrzymał Szczególne Warunki (...) Na (...) dla Kredytobiorców Kredytu na Miarę w (...) z dnia 26 listopada 2007r., mające zastosowanie do umowy ubezpieczenia.

Sąd Rejonowy podniósł dalej, że powołana przez pozwaną okoliczność nabycia przez nią spadku z dobrodziejstwem inwentarza nie uzasadnia czynienia ustaleń dotyczących składu masy spadkowej ani zakresu ograniczenia odpowiedzialności pozwanej w kontekście dopuszczalności zasądzenia całego dochodzonego świadczenia. Sąd uwzględnia powództwo w zakresie uzasadnionym zebrany w sprawie materiałem. Nie jest obowiązkiem sądu ustalanie granic odpowiedzialności pozwanego określonych przedmiotowo, co do wskazanych przedmiotów majątkowych lub wysokości ich wartości.

Zważywszy powyższe, sąd zasądził od pozwanej na rzecz powoda dochodzone roszczenie. Sąd I instancji podkreślił, że fakt nabycia przez pozwaną spadku z dobrodziejstwem inwentarza, w świetle art. 351 § 1 k.p.c., uzasadnia zastrzeżenie w wyroku ograniczenia jej odpowiedzialności co też Sąd uczynił w punkcie drugim zaskarżonego wyroku.

Przedmiotowe rozstrzygnięcie w całości zaskarżyła apelacją pozwana zarzucając:

Naruszenie przepisów postępowania które miało wpływ na treść orzeczenia tj. art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 232 k.p.c. i w związku z art. 245 k.p.c. w związku z art. 217 k.p.c. i art. 6 k.c. w wyniku uchylenia się od wszechstronnej analizy całokształtu materiału dowodowego w zakresie prowadzących do sprzeczności ustaleń Sądu z treścią zebranego materiału dowodowego w wyniku:

a) pominięcia dowodu z dokumentu prywatnego w postaci wydruku doręczonego ubezpieczonemu, który został załączony do sprzeciwu i nie dania wiary popełnionym w nim zapisom, pomimo braku dowodu zaprzeczającego tożsamości treści tego dokumentu z dokumentami załączonym do umowy ubezpieczenia zmarłego C. L. (1);

b) wydanie orzeczenia w oparciu o niepełny materiał dowodowy w sytuacji gdy powód nie złożył do akt sprawy (...) oraz Karty Produktu (ubezpieczeniowego) z których wywodzi swoje twierdzenia oraz nie złożył informacji o dochodzeniu roszczenia od ubezpieczyciela, bowiem załączona do akt decyzja, nawet w swojej treści wskazuje na możliwość podjęcia kroków celem odwołania od negatywnej decyzji zaspokojenia zgłaszanych roszczeń.

Przy tak sformułowanych zarzutach skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu I i II instancji, według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów postępowania apelacyjnego.

W toku postępowania przed Sądem II instancji ustalono dodatkowo co następuje;

Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Pabianicach G. P. prowadzi postępowanie egzekucyjne pod sygnaturą Km 2860/05 z wniosku wierzyciela Bank Spółdzielczy PA-CO-BANK w P. przeciwko A. L. i pozwanej jako spadkobierczyni C. L. (1) o egzekucję roszczenia pieniężnego.

W dniu 31 października 2014 roku, pozwana złożyła wniosek o dokonanie spisu inwentarza po zmarłym C. L. (1).

Komornik w postępowaniu egzekucyjnym KM 2595/14 dokonał spisu inwentarza i ustalił masę czynną spadku po zmarłym na kwotę 32.800 złotych, natomiast długi spadku zostały ustalone na kwotę 1.924.479,92 złote.

W dniu 12 lipca 2016 roku pozwana wpłaciła Komornikowi kwotę 30.177,77 złotych. Ponadto do akt załączono dowód wpłaty z dnia 10.04.2015 r. na kwotę 2.622,23 zł. na konto należące do C. L. (1) przez pozwaną.

Postanowieniem z dnia 23 sierpnia 2016 roku, wydanym w sprawie I Co 1462/15 Sąd Rejonowy w Pabianicach zmienił zawiadomienie o wszczęciu egzekucji, w ten sposób, że ustalił że dłużnik K. W. odpowiada do kwoty 32.800 złotych.

Postanowieniem z dnia 29 września 2016 roku Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Pabianicach G. P. w sprawie Km 2860/05 sporządził plan podziału sumy uzyskanej z egzekucji. W postanowieniu ustalono, że podziałowi podlega kwota 30.177,77 złotych. W projekcie wydzielono dla każdego wierzyciela kwotę równą ustalonemu procentowi obliczonemu od uzyskanej w egzekucji kwoty. Wierzycielowi PA-CO-BANK w P. Komornik przyznał kwotę 24.458,64 złote, a dla wierzyciela B. S. kwotę 144,86 złotych. W planie podziału uwzględniono wszystkich wierzycieli, którzy na podstawie tytułu wykonawczego złożyli wniosek o wszczęcie egzekucji przeciwko dłużnikowi C. L. (1).

Od przedmiotowego postanowienia zarzuty wywiódł wierzyciel PA-CO-BANK w P..

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna i podlega oddaleniu.

W wywiezionej apelacji skarżący podniósł zarzuty odnoszące się jedynie do kwestii związanych z prawidłowością dokonanych przez Sąd Rejonowy ustaleń faktycznych.

Sąd Rejonowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych i wydał trafne, odpowiadające prawu rozstrzygnięcie przedstawiając logiczną argumentację prawną.

Ustalenia sądu I instancji i wyprowadzone na ich podstawie wnioski Sąd Okręgowy w pełni podziela i przyjmuje za własne. Sprawia to, że nie zachodzi potrzeba powtarzania szczegółowych ustaleń faktycznych oraz dokonanej w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku interpretacji przepisów prawa mających zastosowanie w niniejszej sprawie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 22 kwietnia 1997 r., sygn. akt II UKN 61/97 - OSNAP 1998 r. nr 3, poz. 104; wyrok Sądu Najwyższego z 8 października 1998 r., sygn. akt II CKN 923/97- OSNC 1999 r., z. 3, poz. 60; wyrok Sądu Najwyższego z 12 stycznia 1999 r., sygn. akt I PKN 21/98 - OSNAP 2000, nr 4, poz. 143).

Odnosząc się bezpośrednio do zarzutów apelacji należy stwierdzić ich bezzasadność.

Przede wszystkim wskazać należy, że Sąd Rejonowy w sposób prawidłowy dokonał ustaleń stanu faktycznego znajdujących oparcie w zebranych materiale dowodowym, ocenionym bez przekroczenia granic swobodnej oceny

dowodów zakreślonej przepisem art. 233 § 1 k.p.c.. Ocenę tę Sąd Okręgowy w pełni aprobuje, zaś ustalenia stanu faktycznego poczynione przez sąd I instancji przyjmuje za własne.

Załączony do sprzeciwu dokument jest dokumentem prywatnym w rozumieniu art. 245 k.p.c. Z tym dokumentem nie wiąże się domniemanie prawne, iż jego treść przedstawia rzeczywisty stan rzeczy. Słusznie zauważa Sąd Rejonowy że nie zostało wykazane, że ten konkretny wydruk, bądź wydruk identycznej treści został doręczony C. L. (1) przy zawarciu umowy ubezpieczenia. C. L. (1) zmarł 22 lipca 2010r. a wydruk nosi datę 14 listopada 2015r. Już sama to okoliczność nakazuje poddać pod wątpliwość prawdziwość przedstawionego dokumentu prywatnego.

Podzielić należy zapatrywanie, że strona pozwana nie powołała dowodów pozwalających na ustalenie czy i jakiej treści wydruk doręczono zmarłemu przy zawarciu umowy ubezpieczenia. Niewątpliwie taki obowiązek obciążał stronę pozwaną w myśl art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c.

Zarzut wydania orzeczenia w oparciu o niepełny materiał dowodowy również jest całkowicie bezzasadny. Zgodnie z treścią art. 232 k.p.c. i art. 6 k.c. to strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Przepis ten, adresowany jest do strony, a nie do sądu. W konsekwencji to strona, a nie sąd może go naruszyć. Warto również podkreślić, że to strona pozwana, sprzeciwiła się przeprowadzeniu przez sąd dowodu z ogólnych warunków ubezpieczenia co wynika z treści protokołu rozprawy z dnia 8 marca 2016 roku.

W kontekście poczynionych uwag twierdzenia skarżącego co do naruszenia przez Sąd art. 233 § 1 k.p.c. należy uznać za niezasadne.

Zdaniem Sądu Okręgowego, Sąd Rejonowy należycie wyjaśnił sprawę, a przeprowadzona ocena dowodów jest prawidłowa. Apelujący skutecznie nie wykazał uchybień w rozumowaniu Sądu, które podważałyby prawidłowość dokonanej oceny.

Reasumując ocena materiału dowodowego, której dokonał Sąd I instancji, pozostaje pod ochroną art. 233 § 1 k.p.c.

Niezależnie od powyższego wymaga podkreślenia, że dla odpowiedzialności pozwanej pozostaje bez znaczenia fakt zawarcia z (...) S.A. w W. „Umowy ubezpieczenia na Życie dla kredytobiorców Kredytu na Miarę w (...). W wyniku zawarcia przedmiotowej umowy doszło bowiem do zawarcia odrębnego stosunku prawnego pomiędzy powodem a ubezpieczycielem. Pomiędzy powodem a pozwaną istnieje inny, niezależny od powyższego stosunek zobowiązaniowy wynikający z faktu zawarcia umowy kredytu przez C. L. z powodem oraz odpowiedzialności pozwanej za długi spadkowe. Oba stosunki prawne są niezależne od siebie. W sprawie nie doszło również do przejęcia długu przez (...) S.A. w W..

Dodatkowo w sprawie bezspornie ustalono, że powód wystąpił do ubezpieczyciela o wypłatę odszkodowania z tytułu zaistnienia zdarzenia ubezpieczonego w postaci zgonu C. L. (1), jednakże ubezpieczyciel wydał decyzję odmowną wskazując, iż zgodnie z § 2 ust. 2 b Szczególnych Warunków (...) w (...) w stosunku do ubezpieczonych którzy ukończyli 65 rok życia zakres ubezpieczenia obejmował śmierć ubezpieczonego w zakresie udzielania ochrony ubezpieczeniowej, oraz niezdolności ubezpieczonego do wykonywania jakiejkolwiek pracy zarobkowej powstałą bezpośrednio wskutek nieszczęśliwego wypadku lub wskutek choroby. C. L. (1) zmarł w wieku 68 lat. Na podstawie dostarczonej dokumentacji medycznej ustalono, że zgon C. L. (1) nie nastąpił w wyniku nieszczęśliwego wypadku, albowiem zmarł on w wyniku zawału mięśnia sercowego. Niewątpliwie zatem nie zostały spełnione warunki § 2 ust. 2 b Szczególnych Warunków (...) w (...).

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem przywołanym również przez Sąd Rejonowy kwestia, czy długi spadkowe przekraczają stan czynny spadku wobec jego przyjęcia z dobrodziejstwem inwentarza, nie podlega badaniu w ramach postępowania rozpoznawczego. Ograniczenie odpowiedzialności dłużnika - spadkobiercy może być zastrzeżone w wyroku (art. 319 k.p.c.) bądź w klauzuli wykonalności nadanej przeciwko spadkobiercy (art. 792 k.p.c.). Artykuł 319 k.p.c., uprawniający sąd do ograniczenia w sentencji wyroku zakresu odpowiedzialności dłużnika za dług spadkowy do wartości stanu czynnego spadku (przyjęcie spadku z dobrodziejstwem inwentarza z art. 1031 § 2 k.c.), nie daje

podstawy do oddalenia powództwa wytoczonego przez wierzyciela spadkodawcy na tej podstawie, że zmarły nie pozostawił spadku. Ustalenie, czy istnieje spadek (majątek) pozwalający na zaspokojenie przypadającej od dłużnika należności, należy do postępowania egzekucyjnego / tak: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 września 1976 r., sygn. akt IV PR 135/76, Wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 7 marca 2013 r. V ACa 1007/12, (...) LEX nr 1313246, OSA 2013/10/59-78, wyrok s.apel w W., w sprawie VI ACa 663/15 z dnia 2016.01.28 (...) LEX nr 2022430/.

Mając powyższe na uwadze, zdarzenia prawne zaistniałe w toku postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego Sądzie Rejonowym w Pabianicach G. P. w sprawie Km 2860/05, które ujawniły się w toku niniejszego postępowania apelacyjnego pozostają bez znaczenia dla przedmiotowego rozstrzygnięcia. Podniesione zarzuty pozwana skutecznie może podnosić w toku postępowania egzekucyjnego, natomiast nie są one podstawą do oddalenia powództwa wobec pozwanej. Przedmiotowa konstatacja jest tym bardziej zasadna, iż w postanowieniu Komornika z dnia 29 września 2016 roku, w projekcie planu podziału nie wydzielono dla powoda / wierzyciela / jakiegokolwiek kwoty.

Niezależnie od powyższego postanowienie Komornika z dnia 29 września 2016 roku nie jest prawomocne, co w kontekście przepisu art. 316 § 1 k.p.c. w związku art. 391 § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy musiał mieć na uwadze orzekając w przedmiotowej sprawie.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację.

O kosztach zastępstwa procesowego za drugą instancję orzeczono na podstawie 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i § 2 pkt 5 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r., poz.1804).